Nápady mého strýčka.

Sděluje Jan Šotek.

Často, milý synovče, pravil ondyno strýček, vzpomínám našeho básníka-filosofa, Jiljího Jahna a jeho "Růžence", cyklu to mudroslovných básní, bohatých dobře vyzrálými a poučnými myšlénkami, podanými ve formě jednoduché, však něžné a milé. Právě tane mi na mysli tento výrok: "—chci sám radš pravou cestou jít, než s miliony bloudit." Jak krásné, statečné a rázné! Jen kdyby člověk také vždy *určitě* věděl, že sám nebloudí. Však těch určitých, jistých a neomylných pravd je tak málo známo, že člověk málokdy je prost pochybností o vlastní pravdě. Tapáme ve tmách a tapáme — hledáme pravdu a hledáme v tom obrovském, smysly naše a všechnu schopnost daleko přesahujícím světě, aniž bychom často docházeli jistoty, co pravdou jest, nad ono příslovečné v tom případě připomenutí: "že dvakrát dvě jsou čtyry". Co za hranicemi je počtářství a přídružných věd, je samá nejistota a domnění, třeba sebe více pravděpodobné. Bloudí jednotlivci a bloudí milionové. Bloudí po sobě a bloudí najednou. Zkušenosti učí, že současně bloudily obě strany, jednotlivci i davy, ač u obou pevná panovala domněnka, že stojí na pravdě. — "Chci sám radš pravou cestou jít.....", ano člověk musí *věřit* ve svou pravdu a neznat pochybnosti, sice by neobstál ani sám u sebe. Neb co se nedá absolutně vědět, musí se absolutně věřit a často citová stránka člověka více pravdě se blíží, než rozumová. Co neví rozum, ať řekne srdce. Netřeba s miliony bloudit. Jen sebedůvěru! Jsou případy, že člověk trefí. Podívej se: Pilát umývá si ruce, neb nechce je mít krví Ježíšovou potřísněné, viny žádné na něm nenalézaje, ač davy zuřivě křičí a hrozivě kážou: "ukřižuj, ukřižuj ho!" Oh, jak často křičí rozvášněné, sešílené davy: ukřižuj, ukřižuj! anebo: plvej, plvej! jako nedávno na šlechetného Zolu ve Francii. A přece zachránil on, on jediný, ve psí danou spravedlnost celého národa francouzského. Už se to vidí a vidí. Do zlatých liter tu vstupují slova Jahnova: "Chci sám radš pravou cestou jít, než s miliony bloudit."

*

Kéž by člověk, drahý hochu, dovedl jít často tou pravou cestou, vůči bludům milionů! Leč namnoze bloudí jednotlivec a milionové jdou pravou cestou, puzeni a tlačeni v před známými i neznámými, nejvíce neznámými zákony a silami, jež řídí a spravujou lidský život, jak od přírody povstal. A mnoho, mnoho jednotlivců, důvěřujících ve své pravdy, s úmysly dobrými i špatnými, s té cesty pravé je svádí a v nebezpečí i pohromu vydávají. Milionové bludy svými ublížili jednotlivcům, ale stokráte více ublížili milionům jednotlivci svými bludy. Jednotlivce malý svět není dostatečným měřítkem celku a jeho sebedůkladnější zkušenosti a nejgeniálnější nápady nestačí mu za pravidla ve všem všudy. Život jednotlivce je velmi krátký a schopnosti jeho příliš obmezené, než aby dostáti mohl požadavkům spasitele a zápoliti mohl o palmu vítězství s velduchem společnosti, t. j. s činotvornou moudrostí ducha národního a všelidského. Neb i ten nejvšestrannější jednotlivec — učenec, je hrozně jednostranným a nemůže si pomoci. Zabere se do něčeho, zabere a zabere, až se v tom ztratí. Vidí jen to jedno před sebou a nic více — a pořád jen to jedno. Je známo, že nejvíce "myší" ve hlavách mají učenci. Tím stálým mudrováním o světě propadá se jim svět pod nohami, až se jim někdy docela ztratí a nechá je klátit se a mrskat mezi nebem a zemí. Často jsem si už myslel, že by ti učenci měli volit změnu v povolání a občas jít mezi lid, žít s ním, pracovat s ním, trochu myslet s ním a cítit s ním a nechat všechnu učenost běžet i s jejími nebetyčnými ideály, vývoji, pokroky, závěrky, důsledky a jak vše se to učenecké nádobí jmenuje. Já ti řeknu, že to by jim narovnávalo mozky a činilo je ještě stokráte užitečnějšími, nežli venkoncem jsou, a společnost byla by pojistěna proti nebezpečným bludům vlivupiných jednotlivců.

Napadlo mi to, hochu, při čtení přednášky prof. Masaryka "o mnohoženství a jednoženství", o níž už ondyno jsem se ti zmínil a opravdu zaslouženou poklonu jí učinil, neb je plna výtečných myšlének a doufám, že mnoho dobra aspoň v Čechách způsobí. Avšak, jak obyčejně bývá, i o ty učené "kotrmelce ve vzduchu" není v ní nouze. Praví hned na počátku prof. Masaryk, jak následuje: "Pokládám přísné jednoženství, jednomužství za cíl všeho našeho pohlavního vývoje. Pravím jednoženství "přísné"; s toho stanoviska i druhý sňatek příčí se tomuto ideálu. Tedy: jednoženství přesné, přísné, musí přestát mnohoženství a mnohomužství nejen *vedle sebe, ale i po sobě.*" — Tohle poslouchá se krásně. To je zrovna božský ideál o pohlavním poměru — ale kolik pak vdovců a vdov s troškou života ještě v těle by mu za něj pěkně poděkovalo? Vždyť je to, krom té učenosti, nesmysl. Ovdovují lidé za den po sňatku, za týden, za měsíc, za rok, za málo let a ti všichni měli by se vzdát aneb být násilně oloupeni o právo na slasti lásky a nad jiné větší blaženost mateřství a otectví? Když by to pro ten ideál učinili z dobré vůle, nu s pánem bohem, bylo by to hezké; ale který tyran měl by dost krutosti v těle, aby s tímto ideálem v ruce je k tomu přinutil? Ten by hroznější získal si pověsť, nežli Nero sám. Vezmi lidem lásku; zapověz ženám milovati muže a mužům ženy — a co ti dají za život? Setři s květů pel a potom se těš na ovoce. Nesmysl! Příroda mocnější je filosofie. Stokráte potlač toužení lásky a buď jist, že zase stokráte se ti objeví. Zapověz vdovám a vdovcům všechny radosti lásky, nedovol jim znovu vdávati a ženiti se — a otevřeš do kořán brány prostituce ošklivější, než jaká kdy dosud panovala. Nemohouce se milovati dovoleně, budou se, a to všemu na vzdor, milovat nedovoleně. A to bude potom krásný ideál! Možno, že pan profesor jak živ o tu lásku mnoho nedal a to čisté vdovectví ve svých mladších i nynějších letech snadno by vydržel — leč nejsou lidé všichni stejní. Máme lidi s velkými vášněmi, malými vášněmi a někteří jsou skoro bez vášní. Ti poslední mohli by si snadno hráti na ctnostné, neb ctnost žádnou námahu ani sebezapírání by je nestála; ale i ti často velmi těžko nesli by ten příkaz ve vdovectví: "neženit a nevdávat se", neb zhusta, velmi zhusta jsou příčinou druhého sňatku okolnosti rodinné, vyžadující druhou matku neb druhého otce. Jak mnoho rodin by se muselo rozejít, kdyby této možnosti nestávalo?! Oh, profesoři, profesoři! Co pak se lidé do ideálů oblékají? Já spíš myslím, že ideály ze života a jeho potřeb vznikají a rostou. Ony nesmí být cizy životu. V tom pádě přestávají být ideály vůbec. — Zápověď druhého sňatku ve vdovectví vztahovala by se ovšem a sice nevyhnutelně i na manžele rozvedené: "ani ti by se nesměli ženit a vdávat." Kde se v tom jeví pokrok, vývoj pohlavní a ideál, já vskutku viděti nedovedu. Až dosud měl jsem za to, milý hochu, že možnost rozvodu a vstoupení v nové a snad šťastnější manželství, považováno je za velký pokrok v poměru mezi pohlavími, společensky ustanoveném, a sice ode všech pokročilejších a svobodomyslnějších lidí. Tohle by ovšem svědčilo o opaku, aspoň v příčině prof. Masaryka, neb ten zajisté je též pokročilý a svobodomyslný. Ovšem dělá se často s touto výsadou neplecha, buď lehkomyslným neb darebáckým jí zneužíváním. Ale, pro bůh, která pak i sebe lepší instituce ku zlému se nezneužívá? Každá! To závisí na lidech. Ku zločinnosti náchylní budou vždy zlo činit. Ale k vůli nim zajisté nesmí se brát dobrým příležitost ku dosažení štěstí. Právo na štěstí každého jednotlivce je jeho svrchovaným a nejsvětějším právem, jež nesmí mu žádná společnost, pod žádnou záminkou, ani příčinou odejmout, aniž by zvrhla se na tyrana. A společenský pokrok věru netíhne ku společenskému tyranství. Člověk ovšem neví: vidí-li dobře, neb nevidí-li dobře; leč po mém vidu mám spíše za to, že všechna ta naše vzdělanost, jak už se vytvořila, vytváří a dále vytvářeti bude, nese se ku větší a větší svobodě jednotlivce v rámci života společenského. Že ponechává se jednotlivci víc a více volnosti k upravování si svého bydla; víc a více práva žíti dle svého způsobu a přání. Vzdělanost nepřidělává společenských pout a okovů, ale stávající (a druhdy snad nevyhnutelné) odstraňuje. Ano, to je, co činí! A láska pohlavní je věcí náramně soukromou, již vzdělaná společnost vzdělaným jednotlivcům mohla by velmi krásně na starosti ponechat a pečovat jen, bude-li nutno, o plnění rodičských povinností. Čím více včasného a dokonalého poučení v tomto ohledu i moudré volnosti, tím lépe. A já doufám, že společnost přidrží se této pravdy, zkušenostmi dějinnými valně potvrzené, a bude se do těch věcí lásky čím dále tím méně plést.

Stinné a světlé stránky českého průmyslu.

Zajímavou obžalobu vrhli Řemeslnicko-živnostenské noviny pražským zlatníkům. Kdo zkazil velkolepou druhdy výrobu a odbyt světoznámého českého zboží granátového? Zlatníci hádají tu na majitele polí granátových (že lacino dávali granáty), tu na brusiče (že špatně brousili), na obchodníky s granáty (že mnoho stále slevovali na zboží a že dávali na dluh), na židy (že chtěli jen laciné hotové zboží), na vládu (že výrobu domácí nepodporovala) a na Ameriku, že uvalila veliká cla na všecku výrobu z Evropy tam docházející. Ale hlavní, obzvláště původní vinu mají na úpadku v oboru svém jen sami zlatníci ve směru mravním, odborovém, živnostenském, i také občanském. Vedl se život přímo nezřízený; když zlatník vydělal denně deset zlatých (a to byl výdělek téměř pravidelný), jistě o něco více ještě spotřeboval. Dělaly se pak dluhy, které se neplatily, nedbali o umělecké nebo aspoň řemeslné provedení, začali zasazovati granáty do stále horšího kovu, "až z toho vzácného umělého průmyslu v Čechách zdomácnělého udělali trhovinu praobyčejnou, téměř bezcennou, pro každého vesnického kramáře k prodeji způsobilou, ale pro vážný a vznešený obchod nedůstojnou.

A následky? Zboží bylo přímo násilím vypuzeno z obliby obecenstva našeho i z velikého trhu zahraničního, většina zlatníků pozbyla úplně samostatnosti a pražská obec neměla snad ani dost míst metařských, lampářských a sluhovských, aby byla všechny pokleslé příslušníky staroslavné živnosti zlatnické zaopatřila. Ale ovšem mluví-li se nyní kdekoliv o úpadku řemesel "vinou velkokapitálu výrobního neb obchodního", neopomene se uvésti také bývalá sláva a nynější úpadek pražské živnosti klenotnické.

Jest zásluhou obchodní komory pražské, že zřízením vlastní odborné školy zlatnické v Praze pečuje s úspěchem o umělecké povznesení dorostu klenotnického a zlatnického, které zjedná snad českému granátu opětně jeho světovou pověst. Konsulát chicagský oznamuje, že cennému zboží granátovému opět kyne výhodný odbyt, i na Rusi, ve Švédsku a jinde došlo by v uměleckém a solidním provedení obliby.

Toť malá historie jednoho maloprůmyslného odvětví českého, ale našla by příkladů v každém kraji a v mnoha odborech. Pokud řemeslo má zlaté dno, tedy bezstarostnost, přepych a utrácení, sahající i nad tučné výdělky, pak zneužívání odběratelstva, kažení zboží a snižování cen. Otřesení odbytu, cizí konkurence a jakákoliv jiná příhoda učiní "z bujného města a bezstarostného město pláče a bídy", jak praví se v historii o jiném domácím českém průmyslu, humpoleckém soukennictví. A zatím co čeští výrobci bývali pověstní noblesou, s jakou marnotratně vyhazovali sta a tisíce, zatím co bohaté a výnosné trhy bývaly pro řemeslnické kavalíry jakoby posvícenskými hody, kde se, jak venkovské tradice praví, zapalovaly dýmky zlatkami a desítkami, kdežto výroba zůstávala pořád na témž stupni primitivním — přetvořovali konkurenti němečtí z neúrodných hor severočeských zanikající a levně zakupované mlýny na mechanické tkalcovny, jiní zaváděli parní pohon a moderní stroje, starali se o odbyt cestujícími doma i v cizině, a tak naproti zmírajícímu maloprůmyslu českému stál tu znenáhla vyspělý mohutný velkoprůmysl liberecký, brněnský, krňovský a j.

Potřebí tedy ne pouze chleba, ale i slova, nejen hospodářského zlepšení, ale i vnitřního zdokonalení, blahobytu právě tak jako vzdělání a mravnosti!

České strojnictví! Chlouba české práce!

České strojnictví v hlavních oborech svých stále pokračuje s potřebami průmyslovými a stojí na výši doby. Jsou to hlavně stroje parní, stroje cukrovarní, lihovarní, pivovarní a hornické, které se pěstují jako uznaná specialita česká. Avšak i některá strojní zařízení jiná, zejména stroje vodárenské, mlýnské, hutní a j. v. došly v rukou českých konstruktérů svého zdokonalení.

Hlavní známkou českých strojů, které se staví v předních továrnách českých, zejména strojů parních, jest úplná solidnost v konstrukci, materialu a provedení. Prohlédněte si český parní stroj ve všem až do nejmenších podrobností; prozkoumejte jeho rozměr nejpřísnějším výpočtem; podrobte material jeho nejbedlivější zkoušce — a vždy se přesvědčíte o největší vyspělosti konstruktérské, o plné svědomitosti továrníkově, o uznání hodné dovednosti dělníkově. Celý stroj ovládá jediná, stejná snaha: solidnost práce. V dějinách českého průmyslu není příkladu, že by se byli továrníci čeští prohřešovali proti tomuto nejpřednějšímu principu zdravé výroby vůbec; stojí na tomto základě věrně a pevně. České stroje mohou se svou solidností směle odvážit ke konkurenci na trhu světovém.

Český parní stroj nemá na sobě ani o jediný díl více, nežli jest nevyhnutelně nutno pro jeho účel neb jak to připouští jeho racionelní výroba. Vše, co možno provésti v jednotě, provedeno jest co nedílný celek. Tím jest stroj ve své konstrukci co nejjednodušším a má v sobě nejlepší podmínku své trvanlivosti.

České strojnictví oživeno bylo v době právě nejpříznivější, když průmysl český začal se rozvíjet měrou dosud netušenou, unášen jsa duchem, který hýbal celou Evropou. A v tomto ruchu rázu evropského spatřujeme v Čechách muže, který dán byl škole strojnické a tím i celému národu v pravý čas a v plné vyspělosti: professora Augusta Salabu.

České strojnictví jest v podstatě Salabovo strojnictví. Nejprvnějším studiem svým, jakož i svou první praxí, jsa architekt, věnoval se Salaba záhy stavbě mostů, obrátil se však konečně docela k strojnictví. Vzdělán jsa v strojnictví prakticky v předních závodech švýcarských, částečně i německých, osvojil sobě učitelskou způsobilost na technické škole curyšské, přinesl svého, věděním a vkusem bohatého ducha v nejnadanějším věku svém na školu českou a vštípil jej zde se zdarem netušeným. Stalo se tak nikoli bez obtíží. Nebo jak spoutat českou mladou mysl, jež jest nestálejší a prchavější než první jarní květ, v přísná pravidla, jež jsou trvalým základem solidní práce? Jak dodati české mysli, jež jest nepoddajná i tvrdší než démant, dosti pružnosti, aby se aktivně účastnila plodné práce rázu evropského? Obé se podařilo professoru Salabovi jednak neproměnnou přísností a důkladností v sledování vyučovacího cíle, jednak kouzlem svého ducha, čistotou svého charakteru. Výsledek pak jest znám: položen tím základ k svérázному českému strojnictví, k národní cti tuto dosud neposkvrněné.

Jak léčiti strhnutí.

— Minulý podzim strhnul jsem se v levém boku při zápolení s těžkými bednami. Doktor jehož jsem povolal pravil z počátku, že jest to jen slabé namožení a budu brzo zdráv, avšak ono bylo čím dále tím hůře a doktor pak pravil, že mám revmatism. Bolest stále vzrůstala a já jsem sotva mohl do práce. Šel jsem do lékárny a lékárník odporučil mi zkusiti Chamberlains Pain Balm. Zkusil jsem ho a půl jedné 50 centové láhvé mne úplně vyléčilo. Odporoučím jej nyní všem mým přátelům — F. A. Babock, Erie, Penn. Jest na prodej ve všech lékárnách.

Cechové a jejich zápas o samosprávu.

Nákladem Pok. Záp. vydána byla v brošůrce přednáška pod výše uvedeným názvem, kterou připravil p. L. J. Palda pro literární klub Astorovy knihovny v New Yorku a upravil pak pro měsíčník Midland Monthly. Tento český překlad přednášky tvoří brošůrku 40 stránek, obsahující vyobrazení Jana Husa, Jana Žižky, Jana Amose Komenského a Josefa Jungmana. Cena pouze 10c., třeba v kolkách. Dva sešity měsíčníku Midland Monthly, obsahující tutéž přednášku v angličině, za 25ctů. Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Regulují jatra!

Počátkem jara musí jatra ve zdravý stav uvedeny býti a toho docílíte jedině pomocí . . . . . .

Dr. August Koenig's

HAMBURGER TROPFEN.

Ony osvěží jatra ku pravidelnému výkonu.

Potřebujete dokonalý šicí stroj?

Můžeme právem říci, že šicí stroje "Pokrok Západu", které jsme po minulých 6 neb 7 roků naším odběratelům nabízeli, jsou dokonalejšími nežli stroje nabízené kterýmkoliv jiným časopisem českým. Každý rok utvrzuje nás v tomto přesvědčení, neboť ačkoliv stroj Pokrok Západu nabízíme na zkoušku na 30 dnů a komu by se nelíbil v jakémkoliv ohledu, tomu vrátíme peníze zpět a přijmeme stroj od něho po zkoušce takové, přece posud nepřihlásil se nikdo, jenž by byl chtěl stroj vrátiti. To jest dostatečným důkazem, že šicí stroje "Pokrok Západu" jsou nejdokonalejšími, tak dokonalými, jak vůbec které stroje na šití může.

Až posud prodávali jsme, prodáváme a ovšem prodávati budeme stroje s obyčejným zařízením, při kterémž svršek, totiž část obsahující hlavní pracující část stroje, připevněn jest na ploše stolku nehybně. Však moda vyžádala si též změnu ve stavbě šicích strojů. V nejlepších domácnostech chtějí míti nyní stroje, při kterýchž svršek, čili část obsahující celé pracující ústrojí stroje, spouští se pod plochu stolku šicího a na místě obyčejné bedničky, kterouž se pracující část při obyčejných strojích přikrývá, přiklopí se stroj pouze deskou na pantech zavěšenou, tak že tvoří šicí stroj, když jest po práci, uzavřený, rovný stolek, jak viděti jest na stroji tuto vyobrazeném. Tento nový druh soustavy šicích strojů nazývá se

Drop-Head Cabinet.

DROP HEAD CABINET ČÍS. 4.

Jelikož pečujeme vždy o to, aby naším čtenářům a odběratelům dostalo se vždy to nejlepší a nejnovější, proto s potěšením sdělujeme, že jsme učinili opatření takové, abychom mohli šicí stroje tohoto druhu naším odběratelům poskytovati a sice za cenu až úžasně nízkou, vzhledem ku obyčejné ceně krámské.

Drop-head cabinet stroje prodávány jsou jednateli za $65 hotově aneb za $75 na splátku. My obstaráme naším předplatitelům "drop-head cabinet" stroj Pokrok Západu, se zaručením úplné spokojenosti a vrácením peněz do třiceti dnů, když by se nelíbil, jak následuje:

Stroj Drop-head Cabinet Pokrok Západu, čís. 5, s třemi šuplíky po každé straně a jedním uprostřed.....$26.00

Tentýž stroj čís. 4. s 2 šuplíky po každé straně a jedním uprostřed, jak viděti jest na vyobrazení,.....$25.00

Tentýž stroj číslo 3, s jedním šuplíkem na každé straně a jedním uprostřed.....$24.00

Ovšem že mimo "drop-head cabinet" prodávati budeme též nadále jako dosud stroje obyčejné soustavy, jakéž jsme po minulá léta odběratelům naším k jejich úplné spokojenosti obstarávali a sice stroj "Pokrok Západu" jak viděti jest na vyobrazení následujícím prodáváme za následující ceny:

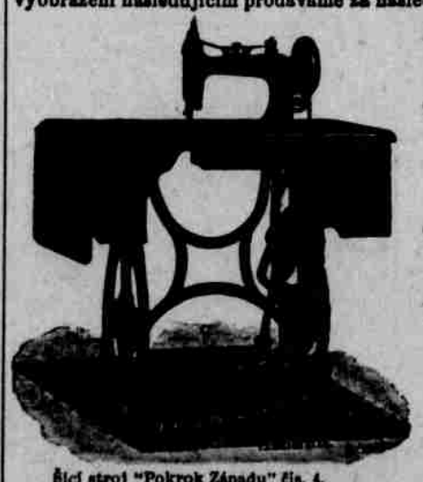

Šicí stroj "Pokrok Západu" čís. 4.

Stroj "Pokrok Západu" čís. 5, s 3 šuplíky po každé straně a jedním uprostřed.....$34.00

Tentýž stroj čís. 4, s 2 šuplíky po každé straně a jedním dlouhým uprostřed, jak viděti na vedlejším vyobrazení.....$23.00

Tentýž stroj čís. 3, s jedním šuplíkem po každé straně a jedním uprostřed.....$22.00

Všechny tyto stroje jsou téže soustavy a téhož dokonalého sestavení. Rozdíl v ceně činí pouze a jedině jen počet šuplíků. Stroje dodáváme buď z dřeva ořechového — tmavé, aneb z dubového, světlé, dle přání.

V ceně, kteráž jest výše uvedená za stroje, zahrnuto jest již i předplatné na časopis na rok.

Každý stroj opatřen jest českým i anglickým návodem k zacházení s ním.

Všechny tyto stroje zhotoveny jsou co nejdůkladněji zručnými řemeslníky, z nejlepšího materiálu a jsou elegantní úpravy. Člunek jest nejnovějšího a nejjednodušího zařízení, tak zvaný samonavlékací. Cívka vloží se do člunku a pouhým zatáhnutím za konec nitě jest člunek navlečen. Jehla jest samousazovací, totiž vložíme-li ji pravým spůsobem do žlábku, tedy usadí se bez jakékoliv zvláštní pozornosti pouhým zastrčením sama do pravé polohy. Každý stroj má též samočinný navíják a všechny potřebné přístroje, jako obrubováky, zapošívaky, sběráky atd. úplnou sbírku v úhledné skřínce, kteréž obdrží se zdarma.

Nevedeme obchod v šicích strojích a neprodáváme je k vůli výdělku. Aniž jsou stroje, kteréž nabízíme, špatnější, proto jen, že jsou lacinější. Jednajíce pouze jen ve prospěchu a zájmu našich čtenářů, opatřujeme tyto stroje přímo z továrny, za hotové a za ceny tovární a ušetříme tím tak polovici až 2 třetiny výlohy, kteráž by plynula co výdělek do kapes státních jednatelů a místních i podomních jednatelů, kteří všichni chtí a musí býti živi a musí proto vydělávati.

Opakujeme, co jsme svrchu pravili:

Zaručujem úplnou spokojenost a nabízíme všem kdož stroje od nás koupí, jestliže by shledali do 30 dnů, že by v jakémkoliv ohledu, buď v dokonalosti, úhlednosti, práci neb v čemkoliv jiném nevyrovnal se nejlepším strojům, může jej do té doby kdykoli vrátiti a obdrží své peníze naspět.

Každý z těchto strojů zaručen jest na 5 roků a sice zaručuje se, že jest nejnovější soustavy, dobře zhotoven, s nejnovějšími zdokonaleními, že jde tak tiše a lehce jak jen který stroj jíti může a kterýkoliv část by se osvědčila vadnou jakýmkoliv spůsobem a polámala se, bude nahrazena. Záruka nevztahuje se na přístroje, ani na jehly atd.

Rodina. Mimo strojů výše uvedených nabízíme odběratelům naším též stroj lacinější, jakýž obyčejně časopisy jiné svým odběratelům opatřují. Jest to stroj "Rodina". Stroj tento liší se od výše uvedených tím, že určen pouze jen pro domácnost, pro práci domácí a proto jest poněkud skrovnější a ačkoliv pro veškerou domácí práci postačuje úplně a koná ji dokonale, pro práci krejčovskou bychom jej odporučovati nemohli. Stroj tento jest rovněž velice jednoduché a proto trvanlivé soustavy, opatřen jest též samousazovací jehlou a samočinným navíjákem a zdokonalenými přístroji, tak jako stroj Pokrok Západu a zaručen jest na pět roků. Tyto prodáváme a opatřujeme našim odběratelům za následující důsledně levné ceny:

Čís. 3, s 3 šuplíky $16. Čís. 4, s 5 šuplíky $17. Čís. 5, se 7 šupl. $18.

V této ceně zahrnuto je ovšem též již předplatné na rok na Pokrok Západu aneb Hospodář. K tomto strojům české návody nemáme. Adresujte jednoduše:

Pokrok Západu, Omaha, Neb.